

Regionstaben
Ingela Jönsson
Tfn: 063-14 77 62
E-post:

2020-04-29

RS/260/2020

Svar på remiss SOU 2019:56 Idéburen välfärd

Med välfärdsverksamhet avses enligt utredningen i detta sammanhang:

- hälso- och sjukvård,
- hälsofrämjande verksamhet,
- sociala omsorgstjänster,
- utbildning, sådan som regleras av skollagen, utbildning och bildning som folkhögskolor och studieförbund genomför, och annan utbildning med kommun, region och statliga myndigheter som huvudman,
- aktiviteter inom arbetsmarknadsområdet, och
- verksamheter som syftar till att öka människors integration och inkludering i samhället samt att motverka segregation och isolering

Utifrån att Region Jämtland Härjedalen är engagerade i många av dessa verksamheter önskar regionen lämna ett remissvar trots att regionen inte är utpekad remissinstans.

Enligt utredningens förslag ska en organisation för att klassificeras som en idéburen aktör i offentligt finansierad välfärdsverksamhet vara en juridisk person som

1. inte är direkt eller indirekt ägd eller kontrollerad av staten, en kommun eller en region,
2. har ett syfte som är oegennyttigt,
3. bedriver eller har för avsikt att bedriva offentligt finansierad välfärdsverksamhet, och
4. inte gör några värdeöverföringar till annan än registrerade idéburna aktörer eller till forskning.

Region Jämtland Härjedalen anser att det är olyckligt att demokratiaspekten är borttagen från den svenska definitionen. Demokratiskt inflytande från deltagare/personal är inkluderade i definitioner om idéburen organisation i hela världen. Demokrati, transparens och inflytande av de som verksamheten berör är avgörande för att en definition om idéburen organisation överhuvudtaget ska vara möjligt att följa upp. Därför önskar regionen att ytterligare en punkt läggs till i definitionen som handlar om att verksamheten ska bygga på transparens och inflytande av de som verksamheten berör och ha en demokratiskt uppbyggd ledningsstruktur.

Region Jämtland Härjedalen anser att definitionen i övrigt är en tydlig definition även om begreppet ”oegennyttig” inte är kristallklart.

Utredningen föreslår att de idéburna aktörer som uppfyller kraven i definitionen ska kunna registrera sig i ett särskilt register som de länsstyrelser som i dag är tillsyns- och

registreringsmyndigheter för stiftelser ska ansvara för. Med en sådan registrering blir det en kontroll som underlättar för regionen att hantera den samverkan med dessa aktörer som regionen önskar.

Idéburna offentliga partnerskap (IOP) är en form av samverkan mellan offentliga och idéburna aktörer. Utredningen har tagit fram en särskild vägledning, med konkreta exempel, där olika alternativ för att kunna ingå idéburna offentliga partnerskap som är förenliga med tillämpliga regelverk, som kommunallagen, upphandlingslagstiftningen och statsstödsreglerna beskrivs.

Regionen ser mycket positivt på att denna vägledning tagits fram, och särskilt att utredningen bedömer att det inom ramen för gällande upphandlingslagstiftning finns möjligheter att bättre ta tillvara det mervärde som idéburna aktörer kan bidra med. Regionen tolkar det som att utredningens förslag innebär att kommuner och regioner ges nya möjligheter att teckna avtal med idéburna aktörer.

Vidare uppskattar Regionen att utredningen föreslår ett uppdrag som ska underlätta för idéburna organisationer att delta i upphandlingar.

Utredningen föreslår också att det ska införas en bestämmelse i LOV som gör det möjligt att reservera rätten att ansöka om att få delta i ett valfrihetssystem. Det ska dock krävas särskilda skäl för det. De idéburna aktörerna menar att det i många befintliga valfrihetssystem är svårt att få fram information till brukare om de idéburna organisationernas särart. Utredningens bedömning är att det är möjligt och även lämpligt att vid information till enskilda om leverantörer i ett valfrihetssystem lämna information om att en leverantör är en registrerad idéburen aktör.

Region Jämtland Härjedalen ser också med tillfredsställelse på förslaget att tydliggöra i LOV om idéburna organisationers möjligheter att delta.

Den nya lagen om registrering av idéburna aktörer i offentligt finansierad välfärdsverksamhet och de föreslagna ändringarna i LOV och LOU föreslås träda i kraft den 1 juli 2021. Region Jämtland Härjedalen välkomnar den snabba förändringen.

REGIONSTYRELSEN

Eva Hellstrand (C)
Regionstyrelsens ordförande

Anders Byström
Biträdande regiondirektör